

KONKURS OJCZYZNY POLSZCZYZNY 2011/2012
Konkurs językowy dla uczniów szkół podstawowych – II etap

ZAPROŚCIE MNIE DO STOŁU

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
szkoła

Witaj!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W każdym z zadań od 1. do 30. wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem albo wpisz w miejscu wykropkowanym.

W zadaniu 31. wypracowanie zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj.
Powodzenia!

TEKST I

Melchior Wańkowicz

PRZY STOLE

(...)Wreszcie z problematem estetycznego jedzenia, tak trudnym dla rozhukanych Tatarów, poradziło się w sposób następujący: Tata w jesieni spytał, czy chciałyby na wiosnę mieć wierzchowce i ile by trzeba na to pieniędzy.

Po mozolnych naradach i liczeniach przyszły z drzącą propozycją, że jeśli im pozwoli pojechać z wujem Zdzisławem na targ na Wołyniu, to będą w stanie kupić konie po czterysta złotych.

– Rezerwuję dla was po sześćset złotych na konia, ale od was zależy, czy tą sumą będziecie rozporządzać. Mianowicie ogłaszam cennik grzywien za złe jedzenie przy stole. Potrącać się będzie z tych sześciuset złotych następujące grzywiny: Przerwanie rozmowy – 50 groszy. Spóźnienie się na obiad – 1 złoty. Siorbanie zupy – 1 złoty. Zaplamienie obrusa – 1 złoty. Niezałożenie serwetki – 1 złoty. Odchylanie się na tylnych nogach krzesła – 1 złoty 50 groszy. Popychanie palcem jedzenia – 2 złote. Oblizywanie palców – 3 złote.

Tegoż dnia wieczorem King zjawił się do stołu ze specjalnym notesem i oznajmił, że posiłek bez żadnego punktu karnego będzie powodował przypisanie do obiecannej sumy – dwu złotych.

Już ten pierwszy posiłek był posiłkiem dantejskim, staraniem syzyfowym, tragedią bez słów. Wypłynęły przestępstwa nieprzewidziane cennikiem, które na oczekaniu King taksował i zapisywał. Krysia, dowodząc coś w zapale, poczęła gestykulować nożem.

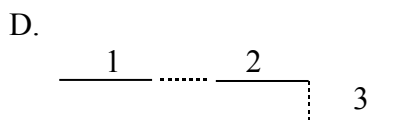
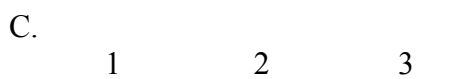
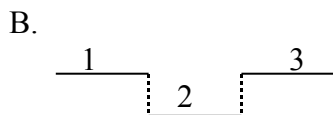
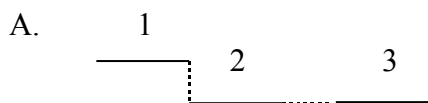
– Już twój siwek stracił kilka włosów z ogona – odrzekł King i zapisał grzywnę jeden złoty.

Tili zapomniała przysunąć matce sos i wpadła na pięćdziesiąt groszy. Był płacz i zgrzytanie zębów. King zarobił na obu dziewczynkach prawie dziesięć złotych i kpił straszliwie, że na wiosnę nie będą miały dosyć nawet na najmniejszego osiołka. Matka protestowała, że to są sadystyczne metody, sama umierała ze strachu, że King zobaczy jakies znowu garbienie się; z tym przerywaniem starszym było jakoś okropnie trudno, ale po tygodniu mąk nastąpił fakt, że Tili zarobiła pierwsze dwa złote.

Na wiosnę zakupione zostały wcale przyzwoite konie, na jesieni odprzedane z niewielką stratą, ale dziewczynki odtąd zachowywały się przy stole jak te lale. (...)

1. Zapisz słownie dzisiejszą datę.
.....
.....
2. Kogo nazywa się w tekście *rozhukanymi Tatarami*?
 - A. Krysię i Tili,
 - B. wierzchowce,
 - C. mieszkańców Wołynia,
 - D. wszystkich członków rodziny.
3. Które powiedzenie najtrafniej oddaje postawę Kinga wobec córek?
 - A. Dawał im wolną rękę.
 - B. Trzymał rękę na pulsie.
 - C. Czekał z założonymi rękami.
 - D. Ręce mu opadały.
4. Przed nauką zachowania przy stole dziewczynki można nazwać:
 - A. koneserkami,
 - B. ignorantkami,
 - C. pasjonatkami,
 - D. degustatorkami.
5. Edukacja Kinga sprawiła, że dziewczynki wyszły:
 - A. za mąż,
 - B. na ludzi,
 - C. po angielsku,
 - D. jak Zabłocki na mydle.
6. Ile jest głosek w słowie *pięćdziesiąt*?
 - A. 3
 - B. 5
 - C. 8
 - D. 12
7. W odmianie rzeczownika *stół* występuje oboczność:
 - A. ó:e i ł:l
 - B. tylko ó:e
 - C. ó:o i ł:l
 - D. tylko ó:o
8. Wyraz *grzywna* oznacza:
 - A. mandat karny,
 - B. końską grzywę,
 - C. drobne pieniądze,
 - D. indeks przewinień.
9. Zachowywać się *jak ta lala*, czyli:
 - A. zabawnie, z humorem,
 - B. doskonale, bez zarzutu,
 - C. sztucznie, teatralnie,
 - D. poważnie, wyniośle.
10. Podkreślone słowo w pierwszym zdaniu tekstu jest:
 - A. archaizmem,
 - B. zgrubieniem,
 - C. neologizmem,
 - D. kolokwializmem.

11. Który wykres pasuje do zdania: *Rezerwuję dla was po sześćset złotych na konia, ale od was zależy, czy tą sumą będziecie rozporządzać.*

12. W którym zdaniu ukrył się błąd?

- A. Obiad był wyjątkowo smaczny.
- B. Do zupy podano świeże pieczywo.
- C. Nikt nie odmówił pieczeni z sosem.
- D. Na deser nie zabrakło pysznego kiślu.

13. Wskaż niepoprawne wyrażenie:

- A. dwa złote,
- B. dwu złotych,
- C. dwóch złotych,
- D. dwojga złotych.

14. Poprawną odmianę liczebnika *sześćset* znajdziesz słowniku:

- A. ortograficznym,
- B. matematycznym,
- C. frazeologicznym,
- D. poprawnej polszczyzny.

15. Objasnij pisownię cząstki *nie* w słowie *niezałożenie*.

.....

16. *Obiad był taki, że palce lizać*, czyli:

.....

17. Dlaczego wspólny posiłek został nazwany *posiłkiem dantejskim*, *staraniem syzyfowym*, *tragedią bez słów*.

.....

.....

.....

18. Dlaczego do ojca dziewczynek pasuje przydomek *King*?

.....

.....

19. Dokończ przysłowie:

Jak cię widzą, tak

TEKST II

Konstanty Ildefons Gałczyński

WIZYTA

Proszę, proszę, rozgość się serdeczny,
rozejrz się dokładnie po wszystkim;
to jest czajnik – prawda jaki śmieszny?
z gwizdkiem.

To mruczenie? Powiem ci w sekrecie:
jest mruczeniem kota Salomona.
A ta pani zamyślona, z kwiatami –
to moja żona.

Siódme niebo, Czytelnik, Warszawa 1973.

20. Podmiot liryczny mówi do:
 - A. gości,
 - B. domowników,
 - C. sam do siebie,
 - D. odwiedzającego.
21. W wierszu dominuje nastrój:
 - A. serdeczny,
 - B. podniosły,
 - C. tajemniczy,
 - D. refleksyjny.
22. Postawę gospodarza wobec gościa oddaje powiedzenie:
 - A. patrzeć jak w obraz;
 - B. odwracać kota ogonem;
 - C. chodzić z głową w chmurach;
 - D. chcieć komuś nieba przychylić.
23. Z wyrazu *mruczenie* powstanie nowe słowo, gdy zamienisz:
 - A. *cz* na *ż*
 - B. *cz* na *rz*
 - C. *cz* na *sz*
 - D. *cz* na *dz*
24. Podkreślony wyraz w zdaniu *Powiem ci w sekrecie* użyto w:
 - A. bierniku,
 - B. celowniku,
 - C. dopełniaczu,
 - D. miejscowniku.
25. *Czajnik z gwizdkiem* to związek wyrazowy:
 - A. główny,
 - B. rządu,
 - C. zgody,
 - D. przynależności.
26. Zastąp właściwym słowem nadużywane, zapożyczone powiedzenie *dokładnie tak*:
 - A. uważnie,
 - B. starannie,
 - C. elegancko,
 - D. oczywiście.

